

Ово је један од кључних политичких тренутака. ЕУ је прихватила улогу бабице у рађању „независне државе Косово”. Пошто је пропао покушај да се та држава озакони у Савету безбедности, изабран је заобилазни пут. ЕУ ће, на позив генералног секретара УН, послати своју мисију ради обезбеђења „надгледане независности” Косова. На другој страни, ЕУ је Србији понудила Споразум о придруживању. Споразум треба да се потпише 28. јануара, таман уочи другог круга председничких избора. Промовисање Србије у „кандидата за кандидата” за улазак у ЕУ требало би да одлучујуће допринесе победи „проевропског” такмаца на овдашњим председничким изборима. А та победа би, опет, обезбедила миран наставак оба процеса – претварање Косова у независну државу и интеграцију Србије у ЕУ.

Овакав план бриселске и, наравно, вашингтонске администрације направио је озбиљну пукотину у владајућој коалицији. ДС је видео да ће бабичка улога ЕУ у стварању независног Косова довести у питање популарност пројекта евроатлантских интеграција у Србији. Ионако је из тог пројекта, током 2007, већ отпало оно „атлантско”. Предвиђена улога ЕУ претила је да у Србији, током пролећа 2008, сасвим пољуља и онај проевропски елемент јавног расположења. А са тако пољуљаним расположењем, председнички кандидат ДС тешко да би добио изборе. У ДС су одлучили да не чекају пролеће, ма шта њихов коалициони партнер мислио о томе. Тако је Дулић, 12. децембра, објавио почетак председничке утакмице.

Значај 12. децембра није само у кризи поверења међу партнерима. Његов значај је у томе што је ДС тог дана кренуо путем који бисмо могли назвати „прагматичним патриотизмом”. ДС је схватио да је сецесија Косова неминовност. Али у ДС-у су такође схватили и да је жалосна улога коју је на себе преузела ЕУ такође некаква неминовност. „Хајде да спасемо шта се спасти може”, закључили су. „Србији ће, колико год било одвратно ово што нам раде с Косовом, ипак бити боље у ЕУ, него ван ње. Стиснимо зубе и ухватимо се у коло”. Не мислим да такав став није патриотски. Он је врста политичког избора кога је историја често наметала Србији. Тај избор је некада

Пукотина на два пута

Пише: Слободан Антонић
петак, 11 јануар 2008 00:52

био трагичан – као у случају генерала Недића. Но то јесте било легитимно настојање да се као народ преживи време силе и неправде.

Али, тај пут, ма како рационално изгледао, није био и избор ДСС-а. ДСС је и после 12. децембра наставио путем којим је до тада ишао. То је био пут активног отпора, борбени патриотизам који се позива на универзалне законе и на универзални морал. То је такође легитимни политички избор. И то избор који у Срба, у овој својој пацифистичко-парничарској варијанти, и није био тако чест. Баш зато је такав избор, као историјско и политичко искуство, био драгоцен. Али, то је ипак био различит пут у односу на „прагматични патриотизам” ДС-а.

Различитост та два пута се још више заострила због председничких избора. Због њихове „или-или” алтернативе и због нове моћи коју доноси петогодишњи мандат, ти избори су принудили актере да брзо дејствују. ДСС је поручио да Споразум и мисија ЕУ на Косову не иду заједно. ДС је одговорио да те две ствари ипак нису повезане. Тако је коалиција напукла. И како се приближава 28. јануар, та пукотина постаје некако све већа. Не само да је у питање дошла подршка ДСС-а председничком кандидату ДС-а. У питање је дошла и влада.

Ово је био преокрет у односу на оно што се донедавно збивало. ДСС је, иако је и сам био „роевропски” оријентисан, у „евроинтеграцијској” политици знатно лошије стајао у односу на ДС. Тадићева председничка победа и избијање у први план ЕУ интеграција као кључне теме српске политике након 2008. направили би од ДС-а далеко јачег партнера. ДСС је политички спасила управо ЕУ мисија на Косову. Да се неко у Вашингтону није тога сетио, да је усвојена нека друга опција решавања косовског питања, ДСС би јамачно и даље каскао на ЕУ путу за ДС-ом. И тај пут би га могао одвести на политичку маргину. Али, америчко упетљавање ЕУ у косовски проблем омогућило је да ДСС направи разлику између сопственог односа према ЕУ и односа свог коалиционог партнера. Након те разлике ДСС изгледа тешко да више може да подржи кандидата ДС-а. Њихове политике, њихови стратешки путеви, доиста, више нису исти. Не зато што се иједна од те две странке променила. Променила се ЕУ.

Шта то практично значи по ову владу, тек ћемо видети. Јасно је да се криза коалиције ДС и ДСС може зауставити само под претпоставком да неко у Бриселу схвати погубност идеје о Еумику. Али, та идеја ионако се није родила у Бриселу. Она је настала у Вашингтону. А тамо сада, у сред изборне кампање, тешко да ће ико озбиљно размишљати о Србији. Можда ће о њој почети да се мисли после 3. фебруара. Али, сва је прилика да ће тада бити доцкан. Промене које се до тада буду догодиле – ако се

Пукотина на два пута

Пише: Слободан Антонић
петак, 11 јануар 2008 00:52

стварно догоде – лако могу бити неповратне.